

**Міністерство освіти і науки України
Національна академія педагогічних наук України
Асоціація університетів України
Одеська обласна державна адміністрація
Одеська міська рада
Одеський обласний інститут удосконалення вчителів
Освітньо-культурний центр «Інститут Конфуція»**

**ПІВДЕННОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ К. Д. УШИНСЬКОГО**

МАТЕРІАЛИ

ІІІ МІЖНАРОДНОГО КОНГРЕСУ

**«ГЛОБАЛЬНІ ВИКЛИКИ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ
В УНІВЕРСИТЕТСЬКОМУ ПРОСТОРІ»**

18-21 травня 2017 року

Місце проведення:

**Південноукраїнський національний педагогічний університет
імені К. Д. Ушинського
(м. Одеса, вул. Старопортофранківська, 26)**

**Одеса
2017**

співу й гри на популярних в учнів інструментах – електрооргані, гітарі, інструментах ритмо-групи тощо. Потенційна різноманітність музично-самодіяльних утворень, їх складу (інструментального, вокального, інструментально-вокального) диктує вимоги до оволодіння студентів ефективними методиками формування вокальних навичок (які, до того, слугують найбільш ефективним засобом розвитку музично-слухових здібностей та актуалізують співочо-гедоністичні мотиви музичної діяльності), технологією алгоритмізації інструментально-виконавських вмінь, що в сукупності розкриває перед школярами їх потенційні можливості й заохочує до ансамблевого музикування.

Необхідність забезпечення діяльності групи власним репертуаром потребує від майбутнього керівника відповідної ерудованості, а також володіння навичками перекладання творів, їх аранжування.

У налагодженні репетиційної та концертної діяльності важливим є вміння працювати із сучасними посилювальними аудіо-пристроями, фонограмами, способами відео-реєстрації репетиційного процесу та виступів.

Актуальність зазначених питань вимагає перегляду програмних вимог і методів навчання з фахових занять: гри на основному та додатковому інструментах, у класі з концертмейстерства, на музично-теоретичних та методико-практичних дисциплінах, посилення їх орієнтованості на формування компетентного керівника шкільним самодіяльними музичними колективами.

Література

1. Біла Н. Л. Ансамблеве музикування: до сутності поняття [Електронний ресурс] / Н. Л. Біла, Н. О. Штурман // Наукові записки [Ніжинського державного університету ім. Миколи Гоголя]. Психолого-педагогічні науки. – 2014. – № 2. – С. 40-46. – Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/UJRN/zspp_2014_2_9

2. Баренбойм Л. А. Путь к музицированию. Исследование / Л. А. Баренбойм. – 2-е изд., доп. – Л. : Советский композитор, 1979. – 352 с.

3. Кьон Н. Г. Функції сольфеджіо у формуванні навичок самостійного музикування студентів музично-педагогічного навчального закладу / Н. Г. Кьон, Т. В. Мажара // Науковий вісник ПДПУ імені К. Д. Ушинського. Спецвипуск. Мистецька освіта: сучасний стан і перспективи розвитку. – Одеса, 2007. – Ч. 2. – С. 45-51.

СУТНІСТЬ МЕТОДИЧНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ У КОНТЕКСТІ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ МУЗИКИ ДО ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Ван Юе

Університет Ушинського, Україна-Китай

Поняття «професійної компетенції» вчителя розглядається у наш час з точки зору гуманістичного підходу до освіти, метою якого є формування і розвиток особистості учня. У контексті цього підходу одним з основних елементів освіти, з точки зору гуманістів, є суб'єкт-суб'єктні відносини. У сучасній педагогічній науці формування особистості вчителя розглядається як з психологічної (Б. Г. Ананьєв, А. Г. Ковальова, С. Л. Рубінштейн та ін.), так і особистісної (В. А. Сластьонін, С. Н. Архангельський, Л. Ф. Спірін) точок зору. Існує багато досліджень, присвячених формуванню різних аспектів професійної компетентності педагога і навчання різним видам педагогічної діяльності, проте більшість дослідників розглядає лише один або кілька аспектів педагогічної діяльності.

Разом з тим, на думку І. Г. Кочергіної, розвиток професійної компетентності – це динамічний процес засвоєння професійного досвіду, що веде до розвитку індивідуальних професійних якостей, накопиченню професійного досвіду і передбачає безперервний розвиток і самовдосконалення. Виходячи з такого синтезованого підходу, автор виділяє етапи формування професійної компетентності: самоаналіз і усвідомлення необхідності професійно-педагогічної підготовки; планування саморозвитку; самопроая, аналіз, самокоригування. З іншого боку, можна говорити про формування професійної компетентності як про процес циклічний, тому в процесі педагогічної діяльності необхідним є постійне підвищення професіоналізму. Разом з тим, вважає автор, процес формування професійної компетентності залежить від середовища, яке гальмує або стимулює професійний саморозвиток.

На думку Е. А. Леванова, В. А. Плешакова, Т. В. Пушкарьова, С. Б. Серякова, професійна компетентність є індивідуальною характеристикою ступеню відповідності цього суб'єкта вимогам професії. Професійна компетентність педагога означає його особисті можливості, що дозволяють самостійно і досить ефективно вирішувати педагогічні задачі. У наш час у дослідженнях Н. В. Кузьминої, А. К. Маркової, С. В. Кондратьєвої та ін. проблема суб'єктивних якостей педагога, що визначають ефективність вирішення педагогічних задач, стала предметом спеціального теоретичного й експериментального вивчення. А. К. Маркова розглядає професійну компетентність

у загальному контексті психології праці, Н. В. Кузьміна – у контексті «властивість особистості». У Г. П. Щедровицького компетенція – предметна область, в якій індивід добре обізнаний, інтегральна характеристика якостей особистості, результат підготовки випускника вищого навчального закладу для виконання діяльності у визначених областях.

Подібне розуміння значення категорій знаходимо у Г. К. Селевко, який вважає компетентність освітнім результатом, що виражається у підготовленості студента, у реальному володінні методами, засобами діяльності, у можливості впоратися з поставленими завданнями.

В. А. Сластьонін розуміє під педагогічною компетентністю єдність теоретичної та практичної готовності до здійснення педагогічної діяльності. Готовність розкривається автором через структуру педагогічних умінь (аналітичних, прогностичних, проєктивних, рефлексивних, інформаційних, орієнтаційних, комунікативних та ін.).

Н. В. Кузьміна виділяє п'ять елементів або видів компетентності: спеціальна і професійна компетентність в області дисципліни; методична компетентність в області способів формування знань, умінь в учнів; соціально-психологічна компетентність в області процесів спілкування; диференційно-психологічна компетентність у сфері мотивів, здібностей учнів; аутопсихологічна компетентність в області достоїнств і недоліків власної діяльності та особистості.

У статті «Професійно-педагогічна компетентність та її структура» С. А. Вдовина виділяє наступні ключові професійно-педагогічні компетенції: аксіологічна, соціально-правова, предметно-інформаційна, методико-технологічна, комунікативна, контрольно-аналітична, проєктно-дослідницька.

Таким чином, говорячи про методичну компетентність учителя у широкому смислі, вчені виділяють дві її складові: вміння педагога здійснювати традиційну педагогічну діяльність і вміння проєктувати і конструювати педагогічні інновації, тобто проєктувати реалізацію заданого змісту через застосування сучасних педагогічних технологій; прогнозувати очікуваний результат, який може бути отриманий в ході реалізації інновації, описувати критерії оцінювання ефективності спроектованої інновації.

Особливості професійної компетенції вчителя музики обумовлені специфікою музичного мистецтва: термінологія, система викладання, що приводить до оволодіння способів інтерпретації засобів виразності, емоційне й усвідомлене переживання змісту музичного твору. У зв'язку з цим методичну компетенцію вчителя музики ми характеризуємо як досвід організації музично-виховного процесу з опорою на психологію, музикознавство, загальну педагогіку, а також досвід формування цілісної музично-естетичної культури.

Література

1. Вдовина С. А. Профессионально-педагогическая компетентность и ее структура / С. А. Вдовина // Современные направления развития педагогической мысли и педагогика И. Е. Шварца: материалы международной научно-практической конференции (1-2 июня 2009 г., г. Пермь). Часть I / под ред. Л. А. Косолаповой, Н. Г. Липкиной, Г. Ф. Похмелкиной; Перм. гос. пед. ун-т. – Пермь: ПГПУ, 2009. – С. 161–166.
2. Гребенюк Е. В. Становление профессиональной компетентности будущего учителя музыки в процессе изучения педагогических дисциплин : дисс. к.п.н: 13.00.08 / Гребенюк Е. В. – СПб., 2006. – 185 с.
3. Лабунец В.М. Інструментальна підготовка майбутнього вчителя музики в системі неперервної освіти / В. М. Лабунец // Сучасні стратегії університетської освіти: якісний вимір : матер. Міжнар. наук.-практ. конф., 28-29 березня / М-во освіти і науки, молоді та спорту України, Київ. ун-т ім. Б. Грінченка; за заг. ред. В. О. Огнев'юка [редкол. : В. О. Огнев'юк, В. П. Андрущенко та ін.] – К. : Київ. ун-т імені Б. Грінченка, 2012. – С. 645-652.
4. Сизова Е. Р. Профессиональная компетентность специалиста-музыканта : структура, содержание, методы развития / Е. Р. Сизова // Высшее образование. – 2007. – № 11. – С. 36-38.
5. Скрипкина Э. А. Исполнительские качества учителя-музыканта как проблема исследования / Э. А. Скрипкина // Профессиональная подго товка учителя музыки общеобразовательной школы : сб. науч. тр. – М., 1978. – Вып. I. – С. 3–12.

ВЗАЄМОВПЛИВ СОЦІОКУЛЬТУРНИХ ТА ПРОФЕСІЙНИХ ДЕТЕРМІНАНТ У ФОРМУВАННІ КОМУНІКАТИВНОЇ КУЛЬТУРИ ОСОБИСТОСТІ В СФЕРІ МИСТЕЦЬКОЇ ОСВІТИ

Ван Яцзюнь

Університет Ушинського, Україна-Китай

Аналіз проблематики наукових напрямів, шкіл та окремих вчених щодо соціокультурних впливів на особистість та формування фахівця свідчить про вагомості досягнення у цій галузі наукової діяльності (В.П.Андрущенко, Є.К.Бистрицького, І.В.Бойченка, І.Ф.Надольного, М.І.Михальченка, В.Г.Табачківського, Л.В.Сохань та ін.). Водночас є необхідність зупинитися на більш детальному та системному розгляді діалектики взаємовпливу соціальних та культурних детермінант у процесі